

ریاست جمهوری
سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان فارس

حمام خضر جویم

تهیه‌کنندگان: سیما علویه - رسول مشتاقیان

شماره ثبت:

تاریخ ثبت:

تاریخ تهیه: تابستان ۸۳

۱۲۷۵۴

شماره نامه ابلاغیه ارسال (مالک) [] تاریخ نامه ابلاغیه ارسال (مالک) []
 شماره رضایت نامه مالک [] تاریخ نامه رضایت مالک []
 کد کاربری قبلی [] کد کاربری فعلی [] کد کاربری پیشنهادی []
 نام کاربری قبلی [] نام کاربری فعلی نام کاربری پیشنهادی []
 گزارش کامل []

۱- موقعیت طبیعی اثر:

جویم یکی از بخشهای شهرستان لارستان فارس است که به عرض جغرافیایی ۲۸° و ۱۵° و بطول جغرافیایی ۵۹° و ۵۳° و ارتفاع از سطح دریا ۸۴۰ متر می باشد که در ۱۲۰ کیلومتری شمال لار قرار دارد و جزء منطقه گرم و خشک و زلزله خیز محسوب می شود.

۲- موقعیت فعلی اثر:

حمام خضر در جنوب غربی جویم و در محلی به نام گسود کس واقع شده است. اطراف آن خانه مسکونی و نخلستان است. بنای حمام امروزه در ابتدای شهر از سمت شیراز قرار دارد.

۳- شماره پلاک ثبتی اثر (بنا):

۴- تاریخچه و وجه تسمیه اثر:

حمام خضر بانوجه به کتیبه سر در آن در سال ۱۰۸۵ هـ. ق توسط حاجی علی قلی جویمی احداث گردیده است. مطابق با دوران صفوی است. کتیبه در سالیان اخیر مفقود شده است و متن کتیبه در کتاب تاریخ جویم آقای تقوی آمده است.

۵- سوابق پژوهشی اثر (شناسایی، بررسی، گمانه زنی، حفاری و...):

تهیه عکس، نقشه و گزارش ثبتی جهت ثبت در فهرست آثار ملی

۶- نوع و توضیحات مالکیت اثر:

بنا وقفی است.

۷- اقدامات انجام شده در مورد حریم الر (حریم پیشنهادی):

حریم بنا تعیین نشده است.

۸- ویژگی اثر:

بنا دارای کتیبه است.

۹- مشخصات اثر: الف) تپه (ب) بنا (تزیینات، نوع مصالح، ابعاد و اندازه و...)

بالای در ورودی دو تا فیلیوش در طرفین با سه تا شابرک دارد با ۵ پله به سمت پایین وارد هستی می شود. این حمام دارای کتیبه سر در بوده که امروزه افتاده و در کتابخانه شهر نگهداری می شود. حمام دارای چهار سالن تو در تو می باشد.

سالن اول: رخت کن با حالت سرد و خشک

سالن دوم: مخصوص نوات و نوره کشیدن و حجامت کردن با حالت سرد و تر

سالن سوم: ویژه شستشو و غسل کردن با حالت گرم و تر

سالن چهارم: برای عرق کردن و گرم شدن و برخی معالجات طبی با حالت گرم و خشک

این چهار سالن براساس چهار طبع مزاج تنظیم شده است. سالن چهارم به ندرت مورد استفاده قرار می گرفته ولی سالن سوم که زمین آن داغ و آبش از مخزن داغ جاری می شده، مورد استفاده همگانی بوده است.

سقف گنبدی سالن ها کواکب نشان و دارای طاق های متعدد و گچ بری های هندسی ظریف و زیبایی می باشد. گویا نقی طولانی رابط حمام موصوف و منزل حاجی صفی قلی کلانتر جویم بوده است. متن کتیبه سر در حمام:

حمام دلگشای که آب حیاض او	بهر حیات دایمیش خضر طالبست
سقفش سیهر و جام نجوم و سیط صحن	مرحوضه پر آب خضر از جوانبست
بانی او سحاب سخا معدن عطا	حاجی صفی قلی علی المناقبست

مقصود او رضای خدا بود و نفع خلق حقا که این بنای بدیع از مواهبست

تاریخش از زبان خرد خامه ام نوشت حمام جم شبه فلک با کواکبست

از مصالح ساختمانی سنگ و گچ در حمام و از ساروج برای پوشش خارجی گنبد استفاده شده. از آجر نیز در زمین طاق های حمام استفاده گشته قسمت رخت کن و صحن حمام توسط راهرویی از هم جدا می شود.

تزیینات آن در سردر ورودی کاربندی و شاپرک دارد. در حمام تزیینات گچی به چشم می خورد که در قسمت سقف موجود است.

۱۰- نوع بهره برداری اثر (قبل، فعلی، پیشنهادی):

بنا در حال حاضر متروک است به محلی برای زیانه دلی تبدیل شده است.

۱۱- توضیح دخل و تصرفات انجام شده و مشهور در اثر:

در ضلع غربی بنا خاکبرداری شده است. بدلیل عبور ماشین از سقف حمام و رفتن به طرف جاده، مقداری آوار ضلع غربی برداشته شده تا عبور ماشین از روی سقف حمام غیرممکن شود. تزیینات آن در سردر ورودی کاربندی و شاپرک دارد. در حمام تزیینات گچی به چشم می خورد که در قسمت سقف موجود است.

۱۲- توضیح تعمیرات گذشته اثر (بنا):

بنا مورد مرمت واقع نشده است و نیاز به مرمت دارد.

۱۳- شرح وضعیت موجود، خطرپذیری و آسیب های وارده (اگر آسیبی دیده است):

بنا نسبتاً سالم است.

۱۴- توضیحات ضروری و اختصاصی اثر:

بنا دارای کتیبه سنگی در سردر بوده است. حمام نیاز به مرمت و تعیین حریم دارد.

۱۵- ذکر منابع و مأخذ گزارش:

بازدید از محل و گفتگو با صاحب اثر.

۱۶- مدارک:

عکسهای بیابان: حمام خضر در حرم

توجه عکس: نمای خارجی حمام قبش خاکبرداری شده

توجه عکس: نمای سبب درون حمام

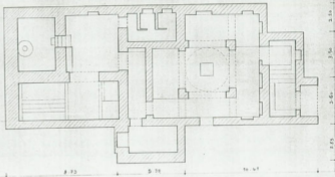
عکس از بنا: حمام قصر حرم

توضیح عکس: نمای داخلی حمام (در سمت راست)

توضیح عکس: نمای داخلی حمام (در سمت چپ)

داره کل میراث قوهنگی بکریں	
دفتر میراث قوهنگی قاسمان	
پلان حمام قوهنگی	
شماره ۱۳۲/۱۳۳	پیشانی شماره
تاریخ ۲۰۰۰	موسسه

